**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ**

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Харківської державної академії
дизайну і мистецтв
протокол № 29 від 25 травня 2023 р.
ОНОВЛЕНО
Вченою радою
Харківської державної академії
дизайну і мистецтв
протокол № 29 від 09 жовтня 2026 р.

Голова ради _____ Олександр СОБОЛЄВ

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ХДАДМ
№ 149-ОП від 09 жовтня 2026 р.

# ПОЛОЖЕННЯ
## про порядок присудження наукового ступеня доктора філософії у Харківській державній академії дизайну і мистецтв

2026

Це Положення визначає підготовку, організацію та проведення атестації здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі) в Харківській державній академії дизайну і мистецтв Міністерства культури та інформаційної політики України.

Положення розроблено відповідно до: Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2015 р., Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX від 18.12.2025 р., Порядку присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, (затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із змінами та доповненнями від 7 жовтня 2026 р. № 1240), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 р, № 283), Наказу МОН «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 № 40, «Положення про академічну доброчесність у ХДАДМ», «Положення про фаховий семінар на здобуття наукового ступеня доктора філософії у ХДАДМ».

## 1. Загальні положення

Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою ХДАДМ в результаті успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Здобуття ступеня доктора філософії передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та мистецької діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається Харківською державною академією дизайну і мистецтв.

## 2. Основні терміни і поняття

Атестаційна справа здобувача ступеня доктора філософії (далі –

атестаційна справа здобувача) – справа, яка формується з документів, пов'язаних з атестацією здобувача, згідно із встановленим переліком;

атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі – атестація здобувача) – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми;

голова разової спеціалізованої вченої ради (далі – голова разової ради) – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником ХДАДМ, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії;

дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

здобувач ступеня доктора філософії, який проходить атестацію разовою спеціалізованою вченою радою (далі — здобувач), — особа, яка виконала у закладі акредитовану освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

разова спеціалізована вчена рада (далі – разова рада) – спеціалізована вчена рада, яка утворюється ХДАДМ з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

рецензент – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником ХДАДМ, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

офіційний опонент – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює у ХДАДМ, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача. Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі.

## 3. Вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача

3.1. Здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати.

3.2. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.

Дисертація виконується державною або англійською мовою.

**Рекомендований обсяг:**

- дисертації – 5–6,5 друк. арк. (один друкований аркуш дорівнює 40.000 знаків, включаючи пробіли та розділові знаки). До зазначеного обсягу не входять титульний лист, анотація, примітки та додатки до дисертації. Вступ до дисертації має складати до 20% від зазначеного обсягу. Дисертація має складатись з не менш ніж трьох розділів.
- списку використаної літератури та джерел – від 120 позицій.

**Рекомендоване оформлення дисертації:** шрифт Times New Roman – 14 пт. Поля: ліве – 20–25 мм, праве – 15 мм, верхнє – не 20 мм, нижнє –20 мм.

Дисертація має відповідати вимогам нормативно-правових документів ХДАДМ (зокрема, Положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» та Наказу ректора «Щодо використання російськомовних джерел у науковій, науково-методичній та науково-мистецькій діяльності»).

Бібліографічний опис джерел та літератури необхідно виконувати згідно Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання». Зразок оформлення посилання на літературу: [1, с. 56] (де 1 – порядковий номер у списку літератури, 56 – номер сторінки). Позначення сторінки виконується мовою документу, що описується.

Додатки є обов`язковою складовою дисертації, що доповнюють її зміст та ілюструють дослідження. Вони можуть включати ілюстративний матеріал, термінологічний словник, фільмографію тощо. Кількість та зміст додатків обумовлюються тематикою та проблематикою дисертації. Зразок підпису ілюстрації в Додатку: Іл. 2.1. (де 2 – номер розділу, 1 – порядковий номер ілюстрації). В тексті самої роботи посилання оформлюється наступним чином: (Дод. А, Іл. 1.2).

3.3. Дисертація подається до захисту у вигляді рукопису в друкованому та електронному вигляді.

3.4. Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число кількість співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних

монографіях за тих же умов.

3.5. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, відсутності у них самоплагіату, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності діючим Порядком присудження ступеня доктора філософії (затвердженого 12 січня 2022 року), зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

Виявлення радою порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації) (далі – академічна доброчесність) в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту.

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.

## 4. Порядок підготовки до захисту дисертації

4.1. Не пізніше ніж за 9 (дев'ять) місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, оформлену за формою, затвердженою МОН, і висновок наукового керівника (керівників). Висновок наукового керівника (керівників) містить оцінку роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану підготовки й видається здобувачеві у двох примірниках.

2) звертається до структурного підрозділу ХДАДМ, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

4.2. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувачем проводиться публічна презентація наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні відповідної кафедри (структурного підрозділу) з урахуванням спеціальності та тематики дисертаційного дослідження здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у

Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні розширеного фахового семінару. Головуючим може бути гарант освітньо-наукової програми або проректор з науково-дослідницької роботи (у випадку, якщо він не є науковим керівником здобувача, чия робота виноситься на захист).

Здобувач допускається до участі у фаховому семінарі виключно за наявності у нього не менш ніж трьох публікацій, в яких висвітлено наукові результати дисертації, які не містять самоплагіату.

В ході публічної презентації наукових результатів дисертації здобувач має надати звіт антиплагіатної системи, яка використовується ХДАДМ, щодо тексту дисертації. У дисертації має бути наявним список використаних джерел та літератури, оформлений згідно дійсних бібліографічних вимог.

4.3. За умови отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання висновку звертається до вченої ради ХДАДМ з письмовою заявою про утворення разової ради.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або, за бажанням здобувача, англійська мова).

До заяви додаються наступні документи, список яких є **вичерпним**:

1) дисертація в друкованому та електронному вигляді;
2) наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;
3) академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми;
4) висновок наукового керівника (керівників);
5) висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до відповідного структурного підрозділу закладу не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

4.4. Вчена рада ХДАДМ *не пізніше двох місяців* з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб – голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ ректора.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких

зараховуються:

одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов (для іноземних видань — згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;

наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

4.5. Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає вченій раді закладу пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради. У разі відсутності можливості призначити в Академії двох рецензентів можливим є варіант утворення разової ради у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

4.6. Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона:

1) є науковим керівником здобувача;

2) є ректором ХДАДМ;

3) є співавтором наукових публікацій здобувача;

4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника;

5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”;

6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;

7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;

8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.

Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.

4.7. Протягом *семи робочих днів* з дати видання наказу про утворення разової ради особа, відповідальна за оформлення документів здобувача:

1) вносить інформацію про утворення разової ради до Інформаційної системи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

2) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на офіційному веб-сайті ХДАДМ електронний примірник дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на

кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації, та посилання на інформацію про утворення разової ради в інформаційній системі НАЗЯВО;

3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;

4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації", а також до локального репозитарію ХДАДМ.

4.8. Міністерство освіти і науки України (далі – МОН) проводить перевірку відповідності складу разової ради вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» *протягом місяця* з дня оприлюднення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО) інформації про утворення або внесення змін до складу разової ради. У разі виявлення порушень МОН зупиняє роботу разової ради із зазначенням підстав для усунення виявлених порушень.

4.9. З метою усунення виявлених порушень, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків ХДАДМ видає наказ про внесення змін до складу разової ради, інформацію про що вносить до інформаційної системи НАЗЯВО.

4.10. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, *протягом 45 календарних днів* з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент – відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема – новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Можливим є подання третього відгука від вченого, який є кваліфікованим спеціалістом із теми дисертаційного дослідження (українського або іноземного).

Рецензенти і офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків, засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

У разі, коли рецензія (відгук) не відповідає встановленим вимогам, голова разової ради визначає строк для її (його) доопрацювання. У разі неподання рецензії (відгуку) у встановлений строк або подання з порушенням встановленого строку голова разової ради ініціює перед вченою радою закладу питання про заміну відповідного члена ради.

4.11. ХДАДМ забезпечує створення необхідних умов для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

У разі виявлення членами ради академічного плагіату, фабрикації,

фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (офіційний опонент) зазначає про це у своїй рецензії (відгуку).

4.12. *Протягом трьох робочих днів* з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХДАДМ та вноситься до інформаційної системи НАЗЯВО;

електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному веб-сайті ХДАДМ з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

## 5. Захист дисертації та вручення диплома

5.1. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради. Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати.

ХДАДМ забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

5.2. Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

5.3. Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації проводиться за наступним **порядком**:

1) голова ради інформує її членів згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради про правоможність засідання;

2) голова ради інформує її членів про погоджену із здобувачем мову, якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на

запитання, та доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам;

3) здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання, подані в усній чи письмовій формі;

4) науковий керівник здобувача озвучує свою позицію та зауваження щодо дисертаційної роботи;

5) рецензенти та опоненти зазначають свої зауваження щодо дисертаційної роботи;

6) здобувач відповідає на висловлені зауваження;

7) обговорюється проект рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії;

8) проводиться відкрите голосування щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії;

9) голова ради оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради);

10) голова ради оголошує рішення ради щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань та/або спеціальності.

5.4. За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки ХДАДМ, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка ХДАДМ, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

5.5. Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз.

Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі, також у разі, коли кількість зарахованих за темою дисертації наукових публікацій здобувача менша, ніж три, разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.

5.6. Після прийняття разовою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії особа, відповідальна за оформлення документів здобувача:

1) *протягом п'яти робочих днів* оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації на офіційному веб-сайті ХДАДМ з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової

інформації;

2) *протягом п'яти робочих днів* подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи НАЗЯВО.

У разі зняття дисертації із захисту ХДАДМ протягом *трьох робочих днів* з дати захисту дисертації оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-сайті, а також подає її до інформаційної системи НАЗЯВО.

5.7. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії *заклад не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів* з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка, а також оприлюднює на офіційному веб-сайті інформацію про дати його видачі.

Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації ХДАДМ було виявлено порушення встановленої процедури захисту дисертації або до Академії надійшло повідомлення про таке порушення, наказ закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається виключно у разі прийняття вченою радою рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом ректора ХДАДМ про видачу диплома доктора філософії.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві на засіданні Вченої ради Академії.

Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до договору з іноземним закладом та якому присуджено ступінь доктора філософії згідно із цим Положенням, диплом доктора філософії може бути виданий також відповідним іноземним закладом відповідно до законодавства держави його місцезнаходження.

5.8. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії особа, відповідальна за оформлення документів здобувача, додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці ХДАДМ.

5.9. Скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії може бути проведено згідно із відповідним розділом Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії та згідно його відповідному розділу.

## 6. Скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку із порушенням процедури захисту дисертації

6.1. ХДАДМ до видачі здобувачеві диплома доктора філософії має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у

зв'язку з порушенням встановленої «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» процедури захисту дисертації. Порушення вимог щодо складу разової ради не може бути підставою для скасування рішення разової ради, якщо робота такої ради не зупинена МОН України.

6.2. Повідомлення щодо порушення встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації може бути надано до ХДАДМ НАЗЯВО та будь-якою особою, протягом 15 календарних днів з дня проведення захисту дисертації. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається:

1) в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, – на офіційну адресу електронної пошти ХДАДМ;

2) в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), – на адресу ХДАДМ.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Академії.

6.3. З метою розгляду питання про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації Вчена рада ХДАДМ на найближчому засіданні утворює комісію у складі трьох наукових (науково-педагогічних) працівників Академії. До складу такої комісії не можуть бути включені голова та члени разової ради.

Комісія розглядає повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації протягом двох тижнів з дня її утворення. Результати розгляду виносяться на засідання комісії, яке проводиться відкрито, за участю особи, яка подала повідомлення, та/або її представника, здобувача та, у разі потреби, членів відповідної разової ради. Вказані особи інформуються про дату, час і місце проведення засідання за п'ять календарних днів до дати його проведення. Відсутність вказаних осіб на засіданні не перешкоджає розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

6.4. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії. У висновку комісії наводяться підстави для прийняття нею рішення та пропонується:

1) У випадку підтвердження зазначених фактів – скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої цим Положенням процедури захисту дисертації;

2) У випадку відсутності такого підтвердження – відмовити особі у задоволенні повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

Висновок комісії у строк до трьох робочих днів з дня підписання подається Вченій раді ХДАДМ.

Вчена рада ХДАДМ на найближчому засіданні розглядає висновок комісії та, за результатами його розгляду, приймає рішення про скасування рішення

разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі, про що видається наказ ректора. Протягом трьох робочих днів з дати видання зазначеного наказу рішення Вченої ради ХДАДМ разом з висновком комісії оприлюднюється відповідальною посадовою особою на офіційному веб-сайті ХДАДМ.

6.5. НАЗЯВО має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої Положенням процедури захисту дисертації протягом шести місяців з дня видання наказу ректора ХДАДМ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії. У разі надходження до Національного агентства повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації його розглядають протягом трьох місяців з дня надходження.

6.6. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації може бути подане до Національного агентства будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається: 1) в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, – на офіційну адресу електронної пошти Національного агентства;

2) в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), – на адресу Національного агентства. Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Національного агентства.

6.7. Національне агентство протягом трьох робочих днів з дати надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації оприлюднює його в інформаційній системі Національного агентства та надсилає його копію до ХДАДМ.У разі невідповідності зазначеного повідомлення вимогам, встановленим абзацами першим – четвертим «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Національне агентство повертає повідомлення особі без розгляду.

ХДАДМ протягом 20 робочих днів з дня надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації має право надати свої письмові пояснення щодо викладених у повідомленні обставин. Ненадання таких пояснень не перешкоджає розгляду зазначеного повідомлення. Національне агентство має право отримувати від ХДАДМ інформацію та документи, необхідні для розгляду повідомлення.

6.8. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації розглядається Апеляційним комітетом Національного агентства у порядку, встановленому Національним агентством. Результати розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації виносяться на засідання Апеляційного комітету Національного агентства. Про дату, час і місце проведення засідання інформуються особа, яка подала повідомлення, та ХДАДМ за п'ять

робочих днів до дати засідання.

Участь зазначеної особи і представника ХДАДМ в засіданні Апеляційного комітету Національного агентства не є обов'язковою. Апеляційний комітет Національного агентства на своєму засіданні встановлює наявність або відсутність порушень встановленої Положенням процедури захисту дисертації, про що готує подання та вносить його на розгляд Національного агентства.

У разі виявлення Апеляційним комітетом Національного агентства під час розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації порушень академічної доброчесності, зокрема наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет Національного агентства приймає рішення про передачу зазначеного повідомлення на розгляд Комітету з етики Національного агентства та вносить інформацію про це до інформаційної системи.

6.9. Про дату, час і місце проведення засідання Національного агентства для розгляду подання Апеляційного комітету Національного агентства інформуються особа, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, та ХДАДМ за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначеної особи і представника ХДАДМ в засіданні Національного агентства не є обов'язковою. За результатами розгляду Національне агентство на своєму засіданні приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Національне агенство інформує про прийняте рішення особу, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, ХДАДМ та особу, стосовно дисертації якої розглядалося повідомлення, а також вносить відповідну інформацію до інформаційної системи.

## Позбавлення ступеня доктора філософії у зв'язку із встановленням фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

7.1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, має право повідомити про це до ХДАДМ.

У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, а наведена у ньому інформація містить фактичні дані (докази), що вказують на можливий академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію, які можуть бути перевірені. В іншому випадку ХДАДМ має право залишити повідомлення без розгляду.

Повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації надсилається фізичною особою або юридичною особою за підписом її керівника:

в електронній формі з накладенням удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, – на офіційну адресу електронної пошти закладу;

у паперовій формі за підписом особи, що його подає, – на адресу закладу.

7.2. Комісія з академічної доброчесності ХДАДМ за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності має право незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії, позбавити особу присудженого ступеня у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

7.3. Порядок розгляду повідомлення відбувається відповідно до «Положення про академічну доброчесність ХДАДМ».

## 8. Фінансове та організаційне забезпечення атестації здобувача

8.1. Видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, в тому числі з оплатою роботи офіційних опонентів, здійснюються закладом, в якому утворена разова рада, за рахунок джерел, з яких здійснюється (здійснювалася) підготовка здобувача або за рахунок коштів закладу. Заклад повинен передбачити в своєму кошторисі видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, в тому числі протягом шести місяців після відрахування його з аспірантури або завершення строку його прикріплення.

У разі звернення здобувача до закладу щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та/або проведення захисту дисертації через шість місяців після відрахування з аспірантури або завершення строку прикріплення (з урахуванням пункту 12 цього Порядку) чи повторного подання дисертації до захисту та проходження атестації видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, здійснюються ним за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

8.2. Заклад зараховує голові разової ради та рецензентам за виконання їх функцій під час одного захисту дисертації не менше 32 годин у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження — для наукових працівників).

Заклад, в якому утворена разова рада, оплачує роботу офіційних опонентів за виконання функцій, пов'язаних з атестацією здобувача, під час одного захисту дисертації відповідно до норм погодинної оплати праці осіб, які мають науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та проводять навчальні заняття з аспірантами, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699), з розрахунку 12 годин, з 1 січня 2023 р. — 24 години, з 1 січня 2024 р. — 32 години. Якщо кошторис закладу не передбачає видатків, пов'язаних з проведенням атестації здобувача, положення цього абзацу не застосовуються.

8.3. Здобувачу, його науковому керівнику (науковим керівникам) забороняється до, під час та/або після захисту дисертації надавати чи пропонувати надати членам разової ради, керівнику та іншим посадовим особам закладу, в якому утворена разова рада, будь-які матеріальні та/або нематеріальні блага,

зокрема кошти чи будь-яке інше майно, оплату послуг з харчування, перевезення, проживання таких осіб.

8.4. Супровід діяльності разових рад здійснює відділ аспірантури або інший структурний підрозділ чи посадова особа, визначені закладом.

8.5. Заклад подає інформацію, передбачену цим Порядком, до Національного агентства через інформаційну систему у вигляді документів в електронній формі, згенерованих засобами інформаційної системи, на які накладається електронний підпис уповноваженої посадової особи закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

## 8. Прикінцеві положення

9.1. Зміни та доповнення до цього Положення розробляються, погоджуються та затверджуються в установленому порядку, після чого вводяться в дію наказом ректора ХДАДМ шляхом викладання Положення у новій редакції.

9.2. Відповідальність за виконання вимог Положення несуть посадові особи ХДАДМ відповідно до їх функціональних обов'язків.